

[Indenrigsministeren.]

være ikke alene ønskeligt, men også ganske nødvendigt, at der allerede nu gives lov-hjemmel for udarbejdelse af tillægslister for de 21—23-årige for det tilfælde, at et folketingsvalg skulle komme inden februar måned, altså i løbet af det kommende år, for hvilket de nuværende folketingsvalg-lister gælder. Det er en af årsagerne til den foreslåede opdeling af lovforslaget.

Takket være denne opdeling vil der også være mulighed for udvalget for at arbejde videre med det store problem vedrørende valgkredsinddelingen, for de ærede ord-førere har jo ret i, at det er et problem så stort og så omfattende, at det virkelig kræver tid til en grundig gennemarbejdning, og der kræves vel også en vis tid til at overvinde alle de vanskeligheder af forskellig art, som hænger sammen med, at man i det hele taget begynder at røre ved spørgsmålet om valgkredsene ud over det foreslåede, nemlig de ændringer, som er naturlige følger af ændringer i kommune-grænserne.

Jeg mener også, det er ret afgørende, at der allerede på nuværende tidspunkt er mulighed for at gennemføre den ændring i spærrereglerne, som udvalgets flertal nu er blevet enigt om. Jeg skal ikke blande mig i debatten om de aftaler, man mener kan være truffet mellem partierne i 1953 — de har ikke været forelagt for mig — men sådanne aftaler, mundtlige aftaler, truffet i 1953, kan det da vist ikke være meningen man ønsker respekteret, efter at der senere er sket regeringsskifte i hvert fald et par gange. Det må vist være rimeligt at mene, at sådanne aftaler er udløbet, og jeg forstår da også af det ærede medlem hr. Poul Møllers bemærkninger, at der i hvert fald ikke for hans vedkommende er tale om at respektere sådanne aftaler, når han i dag går ind for ændringerne i spærrereglerne.

Jeg kan tiltræde det stillede ændrings-forslag til spærreregler. Da lovforslaget

blev fremsat, udtalte jeg, at problemet med spærrereglerne måtte til fri forhandling i udvalget, og det har altså også vist sig, at denne frie forhandling har ført til et resultat. Jeg er overbevist om, at der her i tinget, hvilket også er fremgået af debatten i dag, praktisk taget er enighed om, at valgloven bør indeholde spærreregler; til gengæld kan der være delte meninger om karakteren og omfanget af sådanne spærreregler.

Efter udvalgsflertallets indstilling sker der ikke nogen principielle ændringer i spærrereglerne, og derfor kan det heller ikke være rimeligt nu at sige, at der er tale om en principiel ændring af socialdemokratiets stilling til spærrereglerne. Det er slet ikke principielle og heller ikke særlig gennemgribende ændringer, der foreslås i de gældende spærreregler. Et parti skal for at få andel i tillægsmandaterne fortsat opfylde én af tre betingelser. Man bevarer bestemmelsen om, at opnåelse af et kredsmandat er tilstrækkelig til at få andel i tillægsmandater. Man bevarer også bestemmelsen om, at et parti i visse områder af landet kan få del i tillægsmandaterne, hvis det opnår et vist antal stemmer. Den ændring, der er foreslået i, skal vi sige spærreregul nr. 2, hvorefter det ikke kræves, at man i alle tre områder opnår lige så mange stemmer som det gennemsnitlige antal pr. kredsmandat, men kan klare det ved at opnå et sådant stemmetal i to af landets tre områder, vil betyde en lempelse, men en lempelse, som jeg i hvert fald ikke tillægger nogen afgørende betydning. Der kan vel nok teoretisk tænkes et tilfælde, hvor man kan få tillægsmandater i kraft af denne regel, men jeg har alligevel den opfattelse, at det, der er afgørende — og det har det også været under forhandlingerne her — er, hvordan spærreregul nr. 3 er.

Spærreregul nr. 3 er den mildeste form for spærreregul. Det er min opfattelse, at hvis man kan opfylde spærreregul nr. 2, har man som regel også opnået det stemmetal, der skal til efter spærreregul nr. 3, enten det